

# PŘEDSEDNICTVÍ EVROPSKÉ UNIE

## Co je to „předsednictví EU“?

Pod pojmem „**předsednictví EU**“ se obecně rozumí předsedání jedné členské země v **Radě Evropské unie**.<sup>\*</sup> Toto **předsednictví se střídá po šesti měsících**, takže v každém kalendářním roce se o něj dělí dvě země – jedna v první části roku (tj. leden - červen) a druhá země v druhé části (tj. červenec – prosinec).

Předsednictví není jen běžnou administrativní funkcí – právě naopak, je jedním z nejdůležitějších nástrojů pro prosazování zájmů jednotlivých členských zemí EU a pro ovlivňování činnosti a chodu celé Evropské unie. Proto se země pravidelně v předsedání střídají, aby měly všechny stejnou možnost usměrňovat vývoj Unie podle vlastní představy. Předsednictví dává také jedinečnou příležitost ke zviditelnění problematiky evropské integrace v předsedající zemi a v neposlední řadě ke **zvýšení prestiže předsedající země** v Unii.

**\* Rada Evropské unie** je orgán EU složený ze zástupců všech členských států na ministerské úrovni, proto se jí také často říká Rada ministrů. Ministři se scházejí na jednání v závislosti na projednávané agendě podle resortů - zasedá tedy např. Rada ministrů zemědělství, Rada ministrů financí atd. Tato jednání vede vždy příslušný ministr z předsedající země. Předsednictví se vztahuje také na zasedání Výboru stálých zástupců (COREPER) a přes 200 dalších výborů a pracovních skupin. Např. během finského předsednictví v druhé polovině roku 2006 proběhlo více než 3 300 dílčích jednání. Kromě Rady EU předsedá země i jednání **Evropské rady**, tedy vrcholnému setkání hlav států a vlád členských zemí, které se koná minimálně dvakrát během předsednictví v Bruselu nebo přímo v předsedající zemi.

## Jak předsednictví funguje v praxi?

Předsednictví je jedním z nejdůležitějších a nejnáročnějších úkolů vyplývajících z členství v EU. Role předsedající země je nejen **organizační**, ale také **zprostředkovatelská, politická a reprezentační**:

- Předsedající země má za úkol **organizačně zajistit, svolávat a řídit všechna zasedání Rady** a jejích pracovních skupin, připravovat agendu těchto jednání a vybírat diskutované otázky podle svých priorit.
- Další významnou činností předsedající země je **usilovat o vytváření všeobecně přijatelných kompromisů** – v případech závažných jednání o kontroverzních tématech, kdy mají jednotlivé země neslučitelné názory, funguje jako „**vyjednač**“ usilující o zprostředkování výsledné shody.
- Jménem EU také předsedající země **jedná s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi** a zastupuje Radu při kontaktech s ostatními institucemi EU, zejména s Evropským parlamentem a Evropskou komisí.

### Co jsou „priority předsednictví“?

Každá předsedající země na začátku svého funkčního období předloží Radě EU a Evropskému parlamentu své priority, tedy **program hlavních cílů, kterých hodlá v průběhu předsednictví dosáhnout**. Tyto cíle zpravidla vycházejí z aktuální situace a výzev, kterým EU v daném období čelí, a dále těch, které jsou z hlediska dané země prioritní. Zvolením priorit předsedající stát určí, které záležitosti se budou na zasedáních Rady EU projednávat.

Při výběru priorit by měla předsedající země brát ohled na předcházející a následující předsednictví tak, aby byla **zachována kontinuita** – např. dokument koordinující priority zemí, tzv. **Roční akční plán Rady**, připravilo Rakousko společně s Finskem, které se ve funkci předsedající země vystřídaly v roce 2006. Obdobný dokument zpracovalo také Německo ve spolupráci s Portugalskem a Slovinskem.

#### **Hlavní priority německého předsednictví (1. polovina**

**roku 2007):**

- Smlouva o Ústavě pro Evropu
- Dynamika ekonomiky a sociální odpovědnost
- Energetická politika
- Evropská sociální dimenze
- Spravedlnost a vnitřní bezpečnost
- Společná zahraniční a bezpečnostní politika a posílení vnějších vztahů

### **Předsednictví České republiky 2009**

Pořadí, ve kterém se státy v předsednické roli střídají, je nyní stanoveno až do roku 2020 a bylo při něm dbáno na střídání zemí podle jejich velikosti i geografické polohy. **Česká republika se předsednictví EU ujme 1. ledna 2009**. Převezme tuto funkci od Francie a bude ji k 1.7.2009 předávat Švédsku. ČR není první z nových členských zemí, která bude EU předsedat – již v první polovině roku 2008 tuto funkci převezme Slovinsko.

### **Přípravy na předsednictví v ČR**

Výkon předsednictví klade **mimořádné nároky na celou státní správu** předsedající země. Proto se i ČR musí na tento úkol důkladně připravit, a to nejen z hlediska vhodné volby svých priorit, ale i po stránce technické.

Vlastní příprava zajištění předsednictví je zpravidla zahajována přibližně dva roky před výkonem předsednictví, a to jak na vnitrostátní úrovni, tak i na unijní úrovni formou spolupráce a výměny informací a zkušeností s předchozími předsednickými zeměmi a s generálním sekretariátem Rady.

#### **Pořadí předsedajících zemí (2007 - 2009)**

|                    |                  |
|--------------------|------------------|
| <b>Německo</b>     | 1. pololetí 2007 |
| <b>Portugalsko</b> | 2. pololetí 2007 |
| <b>Slovinsko</b>   | 1. pololetí 2008 |
| <b>Francie</b>     | 2. pololetí 2008 |
| <b>ČR</b>          | 1. pololetí 2009 |
| <b>Švédsko</b>     | 2. pololetí 2009 |

V České republice koordinuje přípravu předsednictví sekce **Úřadu vlády** pod vedením místopředsedy vlády pro evropské záležitosti Alexandra Vondry.

- **technická příprava:** Pro předsednictví je nutné zabezpečit **důkladné finanční, personální, logistické i bezpečnostní zajištění** a kvalitní komunikaci a koordinaci před i po dobu jeho průběhu. V rámci příprav jsou školeni státní úředníci a diplomaté, kteří budou tvořit jádro týmu pro bezproblémový průběh předsednictví v ČR. Je nezbytné, aby tito úředníci měli dostatečné znalosti o EU, znali její fungování a byli schopni aktivně komunikovat v cizích jazycích. Na každém úřadě byl také stanoven tzv. **resortní koordinátor**.

- **volba priorit:** Klíčovým bodem předsednictví je stanovení hlavních priorit a z nich vyplývajícího konkrétního programu. Pro úspěšné zvládnutí předsednictví je třeba **zvolit jasné a realistické cíle**. S ohledem na fakt, že české předsednictví je časově ještě poměrně vzdálené, je možné o jeho budoucích prioritách hovořit zatím pouze obecně.

Už dnes je ovšem jasné, že ČR bude předsedat Radě EU ve velmi citlivé době, kdy se bude jednat o **zásadních otázkách vývoje EU** (např. Společná zemědělská politika, pokračování Lisabonského procesu či další rozšiřování členské základny EU). V roce 2009 se také uskuteční volby do Evropského parlamentu a proběhne volba nové Evropské komise.

### **Užitečné odkazy:**

Portál Euroskop.cz, informace o probíhajícím i minulých předsednictvích Rady EU:  
<http://www.euroskop.cz/47627/120299/clanek>

Úřad vlády, koordinátor příprav na české předsednictví 2009: <http://www.vlada.cz/cs/eu/predsednictvi/default.html>

Zastoupení ČR při EU v Bruselu, sekce „EU 2009 České předsednictví“:  
<http://www.mzv.cz/wwwo/?zu=representation.brussels>

Aktualizováno: 23.3.2007